

Protokoll fört vid pleniföredragning

Infrastrukturavdelningen

Allmänna byrån, I1

Närvarande

KS - CG - MP - TA - MN - WV

Frånvarande

NF

Justerat

Omedelbart

Ordförande

Lantråd

Katrin Sjögren

Föredragande

Minister

Mika Nordberg

Protokollförare

Avdelningschef

Yvonne Österlund

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 3

Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet om ett europeiskt informationssystem för fordon och körkort

ÅLR 2018/9146

444 I1

Landskapsregeringen beslöt att lämna ett yttrande till lagtinget enligt **bilaga I118P03**.

Till Ålands lagting

Landskapsregeringens yttrande

Över republikens presidents framställning till Ålands lagting om regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet om ett europeiskt informationssystem för fordon och körkort

- Republikens presidents framställning nr 1/2018-2019

Bakgrund

Ålands lagting har den 29 oktober 2018 begärt ett yttrande från Ålands landskapsregering över republikens presidents framställning till Ålands lagting om regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av ett europeiskt informationssystem för fordon och körkort.

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som åtminstone delvis hör till landskapets lagstiftningsbehörighet måste Ålands lagtings godkännande i enlighet med 59 § 1 mom. i självstyrelselagen (1991:71) för Åland inhämtas för att den ikraftträdande lag som ingår i rikets proposition ska träda i kraft även på Åland.

Behörighet

Enligt 18 § 21 punkten i självstyrelselagen (1991:71) för Åland har landskapet behörighet i fråga om bl.a. vägar och vägtrafik. Körkorts- och fordonsregistret på Åland sköts av Fordonsmyndigheten enligt landskapslag (2018:8) om Fordonsmyndigheten.

Tidigare utlåtande

Den 13 september 2018 lämnade landskapsregeringen ett utlåtande till Kommunikationsministeriet över utkastet till regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet om ett europeiskt informationssystem för fordon och körkort. Landskapsregeringen konstaterade då att avtalet innehåller bestämmelser inom landskapets lagstiftningsbehörighet, varför lagtingets bifall erfordras för att avtalet till dessa delar ska träda i kraft på Åland. Det konstaterades att vissa av Eucaris-tjänsterna redan används i landskapet och att inga hinder föreligger för att ansluta sig till avtalet.

Avtalet om ett europeiskt informationssystem för fordon och körkort

Avtalet om ett europeiskt informationssystem för fordon och körkort (The European Car and Driving License Information System; Eucaris) upprättades 2000 och uppdaterades 2017 genom ett ändringsprotokoll. Avtalet trädde i kraft den 1 maj 2009 och ändringsprotokollet den 1 mars 2018.

Eucaris-avtalets avsikt är att europeiska registermyndigheter sinsemellan ska kunna utbyta uppgifter om fordon och körkort. Syftet med avtalet är att säkerställa att registren är uppdaterade och tillförlitliga, att bidra till att bekämpa brott som gäller körrätt och fordon samt effektivisera myndighet-

ernas administrativa arbete genom att snabbt ge åtkomst till de uppgifter de behöver.

Avtalet ger staterna åtkomst till det gemensamma registret. Om ett fordon registreras måste det kontrolleras om det redan varit registrerat i en annan Eucaris-stat. Uppgifterna jämförs med de tidigare registeruppgifterna. När ett körkort utfärdas eller förnyas måste det kontrolleras huruvida den sökande redan har ett giltigt körkort och avtalsstaterna ska sinsemellan kontrollera uppgifterna om körkortet. Om ett körkort, som utfärdats av en annan Eucaris-stat, ändras eller förnyas ska det utan dröjsmål meddelas det utfärdande landet.

Avtalet förpliktar att ge avtalsparterna åtkomst till de avtalsenliga uppgifterna om fordon och körrätt genom en gemensam programvara. Avtalet förpliktar även att utreda oklara situationer och definierar ansvarsfördelningen i frågor om eventuella skadeståndsanspråk till följd av felaktig hantering av de uppgifter som berörs av avtalet. Ansvaret ligger hos den myndighet som mottagit uppgifterna, men den stat som mottagit uppgiften har regressrätt emot den utlämnande staten. Om den utlämnade staten kan påvisa att den inte är ansvarig för det skedda kan den undvika skadeståndsansvar.

Propositionens innehåll

Europeiska Unionen är inte avtalspart i Eucaris, men EU-lagstiftning förpliktigar medlemsstaterna till informationsutbyte, främst för att bekämpa fordonsrelaterad gränsöverskridande brottslighet, varför Eucaris är en lämplig och i vissa fall nödvändig teknisk lösning. Finland och de flesta andra länder i EU, samt några länder utanför EU, använder därför redan flera av de digitala tjänster som erbjuds genom Eucaris-avtalet.

De tjänster som idag används i Finland är Prüm, om kontroll av fordonssuppgifter för bekämpning av gränsöverskridande brottslighet, ERRU om kontroll av trafikansvarigs goda anseende, RESPER om kontroll av andra medlemsstaters register rörande körkort och CBE om gränsöverskridande informationsutbyte vid trafiksäkerhetsrelaterade trafikförseelser. De Eucaris-tjänster riket ytterligare överväger att ta i bruk är AVI om kontroll av första registrering, VHOH om utbyte av uppgifter om innehavare av fordon, DLInfo om körkortssuppgifter för trafikövervakning och Milage om vägmätarställning.

Eftersom riket avser använda flertalet Eucaris-tjänster ses det som naturligt att Finland ansluter sig till avtalet, och på så vis kan påverka vilka tjänster som ska erbjudas och hur dessa ska utformas. Orsaken till att man inte tidigare ingått i avtalet är att riket haft förbehåll, vilka åtgärdades genom det ändringsprotokoll som togs fram på initiativ av de nordiska länderna och ledde till en uppdatering av avtalets skrivningar. I regeringspropositionen föreslås att avtalet godkänns och sätts i kraft i Finland genom lag där Finland förbinder sig till att följa avtalet.

Samhälleliga konsekvenser av lagförslaget bedöms bli att möjligheten att bekämpa fordonsrelaterad brottslighet ökar. Genom att ta i bruk fler tjänster kan manipulation av fordons färdmätarställning kontrolleras. Även möjligheten att inregistrera stulna eller i annat land slutgiltigt avregistrerade fordon minskar och arbetet med att förebygga fordonsrelaterade skattebedrägerier i samband med fordonshandel över gränserna bedöms underlättas. Det blir även lättare att förhindra att personer utan körrätt eller med ett aktivt körförbud framför fordon i anslutna länder.

I riket bedöms de ekonomiska konsekvenserna av anslutning till fler systemtjänster bli ringa. För hela Finland 2018 är avgiften för systemet 53 988 euro, av vilket ca 40 % är avgifter för polisens anslutning och resterande för Trafiksäkerhetsverkets anslutning.

Situationen på Åland

Tjänsterna som erbjuds genom avtalet hjälper länder och därmed även Åland att på ett kostnadseffektivt vis fullfölja vissa internationella förpliktelser. Polisen på Åland använder de Eucaris-system som rikets polis har tillgång till i sitt arbete. Polisen ställer sig positiv till informationsutbyte som påskyndar och förenklar deras arbete. Även Fordonsmyndigheten ställer sig positivt till att Åland ansluter sig till avtalet. I samarbete med rikets myndigheter har Fordonsmyndighetens körkortsuppgifter redan lagts upp i Eucaris-systemet Resper. Myndigheten har goda erfarenheter av samarbetet och den tekniska lösningen Eucaris-Core som Transport- och kommunikationsministeriet tillhandahåller. Den tekniska lösningen påverkar inte uppbyggnaden av myndighetens egna register.

Då en ny Eucaris-tjänst ska tas i bruk kommer en viss insats att behöva göras för att ur våra databaser plocka ut den information som ska tas in i Eucaris-Core. Vidare förpliktar avtalet till vissa kontroller t.ex. vid inregistrering av begagnade fordon och i vissa körkortsfrågor, vilket är uppgifter som på Åland utförs av Ålands polismyndighet och Fordonsmyndigheten.

Ställningstagande

Landskapsregeringen konstaterar att avtalet inte innehåller bestämmelser som står i strid med självstyrelselagen eller annan landskapslagstiftning. Landskapsregeringen ser inga hinder för att lagtinget ger sitt bifall till avtalet och konstaterar att inga lagstiftningsåtgärder behöver vidtas med anledning av ett bifall.

Mariehamn den 15 november 2018

L a n t r å d

Katrin Sjögren

Minister

Mika Nordberg